

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a dr. Tordai Csaba ügyvéd (1054 Budanest, Vécsev utca 4., III. emelet 4.) által képviselt [REDACTED] felperesnek, a dr. Vanicsek Dorottya jogtanácsos által képviselt **Budapest Főváros Kormányhivatala** (1056 Budapest, Váci utca 62-64.) alperes ellen, anyakönyvi ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság az alperes 2016. május 6. napján kelt, [REDACTED] számú határozatát megváltoztatja és elrendeli a felperes és [REDACTED] Belgiumban 2013. [REDACTED] napján kötött házasságának bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezését, továbbá arról anyakönyvi kivonat kiállítását.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.000 (negyvenezer) forint perköltséget.

A kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon kell írásban, 3 példányban benyújtani.

I n d o k o l á s

A felperes és a perben nem álló, felperessel azonos nemű [REDACTED] Belgiumban, 2013. [REDACTED] napján Belgiumban házasságot kötöttek. A felperes 2015. december 29. napján a Brüsszeli Magyar Nagykövetségen házasságának hazai anyakönyvezése iránti kérelmet nyújtott be.

Az alperes 2016. március 16. napján kelt, [REDACTED] számú végzésével az eljárást felfüggesztette, tekintettel arra, hogy az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.) 14/A. § (2) bekezdése alapján az Igazságügyi Minisztérium állásfoglalását

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
27.K.32.541/2016/6.

szerezte be arra vonatkozóan, hogy a házasságkötésről csatolt okirat képezheti-e hazai anyakönyvezés alapját.

Az Igazságügyi Minisztérium 2015. április 5. napján kelt, XX-NMFO/AKV/1875/2/2016. számú levelében arról tájékoztatta az alperest, hogy a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Nmtv.) 37. § (1) bekezdése értelmében a házasság anyagi jogilag akkor érvényes, ha az megfelel a házasulók házasságkötés idején fennálló közös személyes jogának, ennek hiányában mindkét házasulandó fél személyes jogának. Az állásfoglalás megállapította, hogy az azonos nemű felek 2013. november 23. napján, Belgiumban kötöttek házasságot és azt az illetékes belga hatóság által kiállított házassági anyakönyvi kivonattal igazolták. Megállapítható továbbá, hogy az egyik fél az Amerikai Egyesült Államok állampolgára, a másik pedig magyar állampolgár. Ez utóbbira tekintettel a házasságkötésnek a magyar jog feltételeinek is meg kell felelnie. Ugyanakkor az Alaptörvény L. cikk 1. bekezdése értelmében a házasság kizárólag férfi és nő közötti életközösséget jelent, ebből következően pedig az azonos nemű személyek által kötött házasságot Magyarországon nem létezőnek kell tekinteni.

Az Igazságügyi Minisztérium állásfoglalása megállapította továbbá, hogy az azonos nemű felek által külföldön kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai elismerésére vonatkozóan sem az Nmtv., sem más jogszabály nem tartalmaz rendelkezést, ilyen rendelkezés hiányában nincs mód a felek által kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezésére.

Ezt követően az alperes 2016. május 6. napján kelt, [REDACTED] számú határozatával a felperes és [REDACTED] Belgiumban, 2013. [REDACTED] napján kötött házasságának hazai anyakönyvezése ügyében az anyakönyvi bejegyzés teljesítése és az anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelmet elutasította. Az alperes határozatát az Igazságügyi Minisztérium és az At. 14/A. § (2) bekezdés b) pontjára alapította.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozata ellen, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a felperes és [REDACTED] között kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezését, továbbá arról anyakönyvi kiállítását kérte, másodlagosan az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését és mindkét esetben az alperes perköltségben történő marasztalását kérte. Keresetében kifejtette, hogy az Igazságügyi Minisztérium állásfoglalása az At. 14/A. § (1)-(2) bekezdése szerinti véleménynek minősül, melyet a törvény kötelező erővel nem ruház fel, sem pedig szakhatósági állásfoglalásnak nem minősíti, azzal szemben külön jogorvoslati lehetőséget sem biztosít, így az az alperesi határozat bírósági felülvizsgálata során a felperes által vitatható. Azzal is érvelt, hogy az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdése az államnak azt a kötelezettségét rögzíti, hogy a férfi és a nő között kötött házasságot védelemben kell részesítenie. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság 32/2010. (III.25.) AB határozatában rámutatott arra, hogy a házasság értéként tételezése nem zárja ki, hogy a jogalkotó más, a házassághoz hasonló funkciójú kapcsolati formákat is védelemben részesítsen. Ebből következően az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy a Magyar Állam nem köteles biztosítani az azonos nemű párok számára a házasságkötés lehetőségét, illetve nem köteles házasságként elismerni a közöttük külföldön jogszerűen létrejött családjogi köteléket, az azonban nincs jogilag értékelhető összefüggésben a házasság védelmével, hogy a külföldön azonos neműek között kötött házasságot a magyar jogban bejegyzett élettársi kapcsolatként elismeri-e a

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
27.K.32.541/2016/6.

Magyar Állam. Minderre tekintettel az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdéséből nem vezethető le az, hogy a külföldön azonos neműek által jogszerűen kötött házasságot a Magyar Állam teljes egészében nem létezőnek tekintse, ezért a támadott határozat megalapozatlanul tagadta meg a hazai anyakönyvezést az Alaptörvény ezen rendelkezésére hivatkozva.

A felperes keresetében azzal is érvelt, hogy a perbeli házasság hazai anyakönyvezésére az Nmjt. 3. § (1) és (2) bekezdéseit kell alkalmazni. A felperes nem vitatta, hogy a magyar jog nem ismeri az azonos nemű személyek által köthető házasság jogintézményét, azonban az azonos nemű személyek tartós életközösségének jogi elismerésére szolgáló, a házassághoz hasonló jogintézményként határozza meg a magyar jog a bejegyzett élettársi kapcsolatot. Az azonos neműek között kötött, a házassággal azonos vagy ahhoz hasonló joghatásokkal bíró jogintézményt ennek megfelelően a felperes álláspontja szerint a külföldi jogtól eltérő tartalommal és más elnevezéssel, bejegyzett élettársi kapcsolatként ismeri. Ezért az Nmjt. 3. § (1) és (2) bekezdéseiből következően a külföldön jogszerűen kötött, azonos nemű személyek közötti házasságot a magyar jogban bejegyzett élettársi kapcsolatnak kell tekinteni. Ebből pedig az következik, hogy a felperes külföldön kötött házasságát Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatként kell anyakönyvezni. A felperes állítása szerint az ezt megtagadó alperesi határozat ellentétes az Nmjt. 3. § (1) és (2) bekezdéseivel.

A felperes keresetében arra is hivatkozott, hogy az alperes a hazai anyakönyvezést jogszerűtlenül tagadta meg, mellyel megsértette az At. 65. §-ára figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 20. § (1) bekezdését.

A felperes keresetében hivatkozott az Alkotmánybíróság 154/2008. (XII.17.) AB határozatának indokolására, mely az emberi méltósághoz való jogból alkotmányos követelményként vezette le, hogy az azonos neműek tartós párkapcsolata számára az elismerés és a védelem igénye – mivel ők házasságra nem léphetnek – az emberi méltósághoz való jogból és az abból származtatott önrendelkezési jogból, az általános cselekvési szabadságból, illetve a személyi szabadság szabad kibontakoztatásához való jogból levezethető. Kifejtette keresetében, hogy az Alaptörvény II. cikkében elismert, az emberi méltósághoz való jogból, valamint az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében elismert, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogból következik, hogy a felperesnek és házastársának joga van ahhoz, hogy a magyar jog a tartós életközösségüket nem házasságként, de a házassághoz hasonló jogi formában elismerje és védelemben részesítse. A felperes keresetében utalt az Alaptörvény 28. cikkére és kifejtette, hogy a felperes álláspontja szerint az Nmjt. és az At. szabályait úgy kell alkalmazni, hogy az biztosítsa a felperes és házastársa számára az Alaptörvény II. cikkéből és VI. cikk (1) bekezdéséből fakadó azon jogukat, hogy a tartós életközösségük a magyar jogban a házassághoz hasonló jogi elismerést nyerjen. Hivatkozott arra, hogy a felperes házastársa szempontjából a közöttük kötött házasság fennáll, így a személyes joga szerint nincs lehetősége újabb házasságot kötni vagy a magyar jog szerint Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni, ráadásul fennálló házasságára figyelemmel nem rendelkezhet az Nmjt. 38. § (1) bekezdése és 41/A. §-a által a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséhez megkívánt, a házasságkötési akadály hiányát tanúsító igazolással. Minderre tekintettel pedig a felperesnek és házastársának nincs lehetősége arra, hogy a magyar jog által bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítsenek. Keresetében kiemelte, hogy az azonos nemű párok életközösségét az európai uniós tagállamok is különböző formában, de elismerik. E körben azzal is érvelt, hogy a támadott határozatban megjelenő jogértelmezés az Európai Unió négy szabadságának egyikét, a

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
27.K.32.541/2016/6.

személyek szabad mozgását is korlátozná. E körben az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004. április 29-ei 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (5) preambulum-bekezdésére hivatkozott, továbbá az irányelv 2. cikk 2. pontjára. Azzal érvelt, hogy az irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabály, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 2. § b) pontja a családtag fogalmát akként határozza meg, hogy a bb) alpont szerint ebbe a körbe tartozik a magyar állampolgár házastársa, valamint a bj) alpont szerint a magyar állampolgár harmadik országbeli állampolgár élettársa is, amennyiben magyar hatóság vagy az Európai Unió más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített. Arra hivatkozott, hogy amennyiben a felperes és házastársa közötti házasságot a magyar jog nem létezőnek tekintené, akkor azzal a felperes házastársának szabad mozgáshoz való joga sérülne.

Az alperes ellenkérelmében a határozatában foglaltak alapján vitatta a keresetet, kérte annak elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását.

A felperes keresete az alábbiak szerint alapos.

A felperes keresetében nem vitatta, hogy a magyar jog nem ismeri az azonos nemű személyek által köthető házasság jogintézményét. A perben eldöntendő jogkérdés az volt, hogy a felperes és Davis Nadine Rachele házasságának Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatként való anyakönyvezését megtagadó alperesi határozat jogszerű-e. Tekintettel arra, hogy az alperes a határozatát az At. 14/A. § (2) bekezdés b) pontja alapján az Igazságügyi Minisztérium állásfoglalására alapította, a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az állásfoglalás jelen per keretei között felülvizsgálható. Az állásfoglalás értelmében az azonos nemű felek által külföldön kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai elismerésére sem az Nmjt., sem más jogszabály nem tartalmaz rendelkezést, ilyen rendelkezés hiányában pedig nincs mód a felek által kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként való hazai anyakönyvezésére.

Az állásfoglalás, és annak alapján az alperes határozata tehát arra tekintettel nem látta teljesíthetőnek a felperes kérelmét, mert a magyar jogszabályok a külföldön kötött házasság bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezésére nem tartalmaznak rendelkezést. E körben a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az Nmjt. 3. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével kell eljárni. Eszerint, ha a magyar jog valamely jogintézményt nem ismer, vagy eltérő tartalommal, más elnevezéssel ismer, és az a magyar jog szabályainak értelmezésével sem határozható meg, a jogi minősítésben a jogintézményt szabályozó külföldi jogra is figyelemmel kell lenni.

Figyelemmel arra, hogy a magyar jog – az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésének kizáró rendelkezése folytán – nem ismeri el az azonos neműek személyek házasságát, az azonos nemű személyek által külföldön kötött házasságot bejegyzett élettársi kapcsolatként kell anyakönyvezni, mivel a magyar jog az azonos neműek között kötött házasság elismerésének hiányában az azonos nemű személyek esetében a bejegyzett élettársi kapcsolatot határozza meg a házassághoz hasonló, ahhoz legközelebb álló jogintézményként. A felperes helyesen érvelt azzal, hogy az azonos neműek között kötött házasságot, vagy a házassággal azonos és ahhoz hasonló joghatásokkal bíró jogintézményt a magyar jog a külföldi jogtól eltérő tartalommal és más elnevezéssel, bejegyzett

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
27.K.32.541/2016/6.

élettársi kapcsolatként ismeri.

Ezt támasztja alá a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló, 2009. évi XXIX. törvény általános indokolása is, mely szerint a törvény az azonos nemű élettársak számára lehetővé teszi, hogy kapcsolatukat bejegyzett élettársi kapcsolatként tegyék hivatalossá, és váltsanak ki ezáltal a házasság jogintézményéhez hasonló joghatásokat.

Utalni kell továbbá az Alkotmánybíróság 2008. december 15-én kihirdetett 154/2008. (XII. 17.) AB határozatára, mely szerint „míg a különnemű párok esetében a „házasság vagy élettársi kapcsolat” szabad választás kérdése, addig az azonos neműek jogi lehetőség hiányában nem dönthetnek úgy, hogy a házasság kötelékébe lépnek az élettársi viszony helyett. Hangsúlyozva tehát, hogy (..) az azonos neműek tartós párkapcsolata számára (..) az elismerés és a védelem igénye - mivel ők házasságra nem léphetnek - az emberi méltósághoz való jogból [Alkotmány 54. § (1) bekezdés], és az abból származtatott önrendelkezési jogból, az általános cselekvési szabadságból, illetve a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogból [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 45.] levezethető.”

Megállapítandó tehát, hogy az Alaptörvény II. cikkében deklarált emberi méltósághoz való jogból, valamint a VI. Cikk (1) bekezdésében deklarált, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogból következően a felperesnek és házastársának joga van ahhoz, hogy a magyar jog életközösségüket a házassághoz hasonló jogi formában – bejegyzett élettársi kapcsolatként – elismerje és védelemben részesítse.

Hangsúlyozandó továbbá, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága az azonos nemű párok érzelmi és szexuális kapcsolatát az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. cikke által védett magánélet körébe tartozónak mondta ki (Lustig-Prean and Beckett v. The United Kingdom, no. 31417/96. és no. 32377/96., 27 September 1999.), továbbá későbbi joggyakorlatában az Emberi Jogok Európai Bírósága az azonos nemű személyek tartós életközösségét az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. cikkében elismert, a családi élet tiszteletben tartásához való jog hatálya alá tartozónak tekintette (Schalk and Kopf v. Austria, no. 30141/04, 24 June, 2010.). Vagyis az azonos nemű személyek együttélése a magánélet és a családi élet tiszteletben tartásához való jog védelme alatt áll.

Kiemelendő továbbá az is, hogy az alperesi jogértelmezés elfogadása azt eredményezné, hogy a felperes és házastársa nem tudna semmilyen, a magyar jog által elismert jogintézmény keretei között élni, figyelemmel arra, hogy a felperes házastársa a személyes joga alapján házasságban él (a felperessel), melyre tekintettel a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény rendelkezései szerint nem létesíthet Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot (a felperessel). Vagyis a magyar jogszabályok rendszeréből és értelmezéséből az következik, hogy a felperesnek és házastársának külföldön kötött házassága a magyar jogszabályok folytán nem ismerhető el, azonban a felperes házastársának felperessel fennálló házassága miatt a felperes és házastársa Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot sem létesíthetnek, vagyis mindkét jogintézményből kizártak. Mindezen pedig a felperessel és házastársával (és a hasonló helyzetben lévő, azonos nemű személyekkel) szemben súlyosan jogkorlátozó és diszkriminatív.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
27.K.32.541/2016/6.

A felperes és házastársa a magyar jog szerint nem élnek házasságban, mert a magyar jog a házasságukat "nem létezőnek" tekinti. A "nem létező" házasságukra hivatkozva azonban a felperes és házastársa esetében nem lehet megtagadni a bejegyzett élettársi kapcsolat biztosítását, hiszen a magyar jog szerint házasságuk nem létezik. Úgy kell tehát tekinteni, hogy a felperes és házastársa nem élnek házasságban, ha viszont nem élnek házasságban, akkor megfelelnek a bejegyzett élettársi kapcsolat törvényi követelményeinek.

Az alperes jogértelmezése továbbá oda vezet, hogy a felperes házastársának sérül az Unió polgárainak és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel és az azt átültető, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvénnyel biztosított szabad mozgáshoz való joga, tekintettel arra, hogy ezen jogszabály a családtag fogalmába tartozónak tekinti a házastársat, továbbá a magyar állampolgár harmadik országbeli állampolgár élettársát is, amennyiben magyar hatóság vagy az Európai Unió más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített. Az alperesi eljárás következtében pedig a felperes házastársának sérül a szabad mozgáshoz való joga a bejegyzett élettársi kapcsolat hazai anyakönyvezésének megtagadása (és külföldön kötött házasságának magyar el nem ismerése) folytán.

A fentiekre tekintettel a bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta és elrendelte a felperes és [REDACTED] Belgiumban 2013. [REDACTED] napján kötött házasságának bejegyzett élettársi kapcsolatként történő hazai anyakönyvezését, továbbá arról anyakönyvi kivonat kiállítását.

A bíróság az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének megfizetésére. A perköltség összegét a bíróság a Pp. 79. § (1) bekezdése szerint, mérlegelés útján állapította meg, melynek során figyelemmel volt az ügy bonyolultságára, a tárgyalások számára és a felperesi képviselő által elvégzett munkára.

Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentességre tekintettel a 43. § (3) bekezdés szerint mértékű kereseti illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 340. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2017. év április hó 25. napján

dr. Bögös Fruzsina s. k.

[REDACTED] bírósági ítélet

A kiadmány hitelül: [REDACTED]

